

Genklang

En musikalsk rejse ind i den dementes verden

“Genklang” er en poetisk og musikalsk fortælling om et levet liv, om at miste nogen, mens de stadig er her og om at turde at give slip. Forestillingen er et tværkunstnerisk samarbejde mellem skuespiller og lydkunstner Frederikke Hooge, skuespiller og dramaturg Theresa Carlsen og instruktør Tabita Friis Kristensen. Forestillingen henvender sig til pårørende som har haft, har eller vil få demens tæt ind på livet samt det almindelige teaterinteresserede publikum.

Formål:

Vi ønsker at skabe en forestilling, der omfavner de komplekse følelser og udfordringer, som pårørende til demensramte oplever.

I fagbogen “Den anden frekvens” af Flemming Skouboe og Asbjørn Nors, beskriver de to forfattere, hvordan smerten ved gradvist at miste en, man holder af, altid vil være til stede, men at denne smerte forstærkes, hvis vi kun fokuserer på, hvad der var, i stedet for at være nærværende med den person, der er her lige nu.

Vi vil i udviklingen af forestillingen “Genklang”, derfor også udforske nærværet og tilstedeværelsen i nuet. Gennem musik og teatrets virkemidler vil vi skabe en sanselig og meningsfuld oplevelse, der vækker genklang hos publikum og inspirerer til en dybere forståelse og empati for mennesker med demens.

I samarbejde med Huset KBH vil vi på Xenon Scene som en del af “Xenon Residency”:

- Udvikle fysiske og musikalske tableauer i et visuelt univers baseret på videoprojektion, tekstiler og garn. Vi ønsker at afprøve scenerummet som en totalinstallation, der inviterer til en kollektiv oplevelse, hvor publikum og performere sammen befinder sig i et sanseligt og omsluttende univers.
- I musikken vil vi eksperimentere med et flerkanals lyd setup, der kan skabe immersive og detaljerede auditive rum (kvadrofoni). Gennem dette setup vil vi kombinere lyddesign med live-kompositioner og sange, og undersøge, hvordan det auditive univers kan understøtte og spejle demsens komplekse, sanselige og ofte fragmenterede virkelighed.

“Du mærker stadig følelsen af fingre, som stryger dig over ryggen. Som tråde i din hukommelse, der vikler sig fysisk rundt på din krop. Alting var som det var. Og alting er blevet som det er blevet. Du forstår ikke selv, hvordan det endte som det endte. Husker ikke hvorfor du er, hvor du er nu. Men vi husker mindet som er tegnet ind i din hud.”
(Tekstuddrag fra residens, juni 2024)

Handlingens resume:

“Genklang” er en 1 times lang musikalsk og sanselig forestilling, hvor de to skuespillere Theresa Carlsen og Frederikke Hooge undersøger demsens fragmenterede, følsomme og eksistentielle karakter.

Med forestillingen ønsker vi at invitere publikum ind i et univers, der, ligesom den dementes verden, gradvist bevæger sig fra det logiske og sammenhængende mod noget mere opløst, intuitivt og måske til tider næsten magisk.

Visuelt er forestillingen en totalinstallation, hvor publikum sidder indkapslet i scenografien omringet af højttalere (højttalerdome). De tages med på en auditiv rejse gennem minder, der gradvist forvrænges og forstyrres af demsens karakter.

Dramaturgisk er vi inspireret af de 7 stadier af Alzheimers (den hyppigste form af demens), hvor den dementes kognitive tilstand gradvist forværres, hvor det første vi lærte er det sidste vi aflærer. Vi vil her inddrage undertemaer som erindring, livsberetninger og adfærdsændringer.

Theresa og Frederikke performer begge gestaltninger af den demente og pårørende, mens Frederikke performer og skaber dele af musikken live på scenen.

Xenon scene er en oplagt scene til at realisere denne nærværende og intime forestilling, der drager publikum ind i den dementes oplevelsesverden. Med en sanselig og tæt atmosfære, hvor forholdet mellem publikum, udøver og rum smelter sammen, og afstanden mellem “sygdommen” og “os” bliver mindre.

Metode

Vi arbejder kollektivt i et ikke-hierarkisk, tværkunstnerisk samarbejde, hvor fagidentiteterne flyder sammen. Vores tilgang er centreret om det menneskelige sind – bevidstheden, underbevidstheden og kroppen som hukommelseslager. Vi skaber sanselige oplevelser og rum, der balancerer mellem fantasi og virkelighed, med plads til både humor og sårbarhed. Som del af processen anvender vi research, herunder samtaler og interviews med målgruppen, og eksperimenterer med lyd, krop og scenografi. Vi lader processen guide os frem til formen for den endelige forestilling/visning.

Fysisk undersøgelse:

Vi ønsker at eksperimentere med formsprog og bruge teatrets platform til at give plads til sårbare og komplekse fortællinger, der kan vække genklang hos publikum.

Med inspiration i stumfilmsæstetikken arbejder vi med et kropsligt og stilistisk udtryk fra den tidsperiode, som størstedelen af de mennesker, der i dag lever med demens er vokset op i. Gennem dette udtryk skaber vi en sanselighed og sårbarhed i et billede af et menneske, som langsomt forsvinder.

Vi ser kroppen som en beholder for de minder og oplevelser, der stadig lever videre i det indre, selvom demenssygdommen forhindrer personen i at udtrykke dem verbalt og i en logisk kontekst. Ordene og evnen til at kommunikere forsvinder, men kroppen erindrer stadig gennem sanserne og reagerer på disse oplevelser. På denne måde bliver kroppen et arkiv, hvor minderne stadig mærkes og opleves indefra, selvom de ikke længere kan sættes i ord eller deles med omverdenen.

Det musikalske univers:

Det musikalske lydunivers, komponeret af Frederikke Hooge, udfolder sig som en sart og drømmende klangverden inspireret af de knitrede, let uskarpe lyde fra gamle grammofoner og film. Lydbilledet bygges op af slørede og sammenflettede brudstykker af klange og disharmonier, som kombineres med fieldrecordings af forskellige steder samt optagelser fra personlige minder og begivenheder. Gennem disse brudstykker opstår en følelse af nærvær og forankring i musikken (se vedhæftet musikalsk skitse).

Med lyduniverset ønsker vi at afspejle den dementes fragmenterede og dissonante virkelighedsopfattelse, og åbne op for en verden af glemte minder, der vækker en emotionel genklang hos publikum. Lyden bliver som en levende karakter og inviterer publikum ind i en nostalgisk og taktil verden, som på én gang fremstår både fremmed og genkendelig.

Visuel skitse

Link til teaser for musikforestillingen:

<https://www.youtube.com/watch?v=hbr590G8Y9s>

Link til musikalsk skitse

https://drive.google.com/drive/folders/1HwhnnPfOmmAziA_yvbMLx6xvQ4m3Jg-c?usp=share_link

Scenografisk univers:

I Genklang skaber vi et omsluttende scenografisk univers, hvor minder, tid og identitet filtrer sig sammen. Garptråde, lys og videoprojektioner illustrerer hukommelsens skrøbelighed, som vikler sig fysisk rundt i rummet.

Gamle møbler og intime lyskilder skaber en nostalgisk stemning, hvor videoprojektioner af smalfilm og hjemmevideoer kaster glimt af fortiden på rummets flader. Publikum omringes af et flerkanals lydunivers, der forstærker oplevelsen af en virkelighed, hvor minder opløses og forskubber sig.

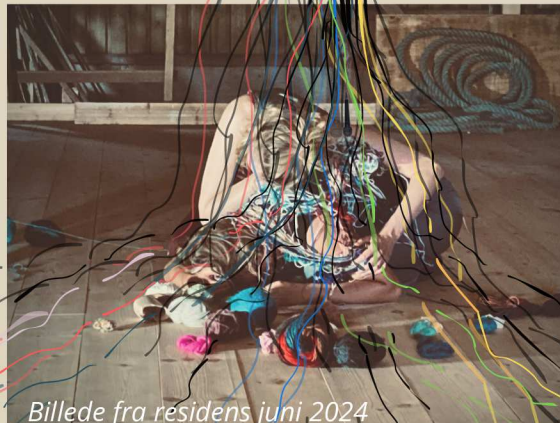
I denne totalinstallation smelter rummets elementer sammen til en sanselig hukommelseskollage, hvor publikum for en stund kan træde ind i en dement bevidstheds drømmende og fragmenterede univers.

Praktisk information:

Vi har indgået et samarbejde med Huset KBH om opsætning af vores forestilling på XENON Scene, som en del af XENON Residency i uge 18 med en afsluttende offentlig visning. Vi har under bilag vedhæftet vores intentionsaftale.

Planen for prøve- og spilleperiode:

- 3-7 juni 2024 : Residens på Falster, forprojekt, idéudvikling.
- 2025:
- Uge 14 & 15 Prøveperiode: Forberedende arbejde med musik, manus og scenografi, på Forsøgsstationen Vesterbro.
 - Uge 18: indryk, opsætning og prøvedage på Xenon Scene, Huset KBH
 - Forestilling: Fredag den 2 maj kl 19.00 på Xenon Scene, Huset KBH

Billede fra residens juni 2024

Baggrund

Der er op mod 100.000 mennesker i Danmark der lever med demens og omkring 400.000 pårørende som lever med sygdommen tæt inde på livet (alzheimers.dk). Demens er desværre en mere og mere udbredt sygdom, som både rammer den syge, men i høj grad også de pårørende. "Genklang" er en forestilling, der gennem det sanselige, musikalske og teatraliske sprog skal tale til og berøre mange.

Vi har selv haft demens tæt inde på livet som pårørende og set sygdommens snigende, men faste tag i menneskets inderste eksistensberettigelse.

I foråret 2024 påbegyndte vi vores research om demens i Danmark, i dialog med neurolog Gunhild Waldemar, Nationalt Videnscenter for Demens og Demensvenligt Danmark. I juni 2024 var vi på en uges residens, støttet af Dansk Skuespillerforbund, som gav os indsigt i forestillingens sceniske form og indhold. Vi har vedhæftet et link i formularen, til en trailer for forestillingen.

Derudover er vi i dialog med Ældresagen og Alzheimerforeningen for at tale med både sundhedsfagligt personale, pårørende og demensramte, så vi kan skabe et solidt fagligt grundlag for forestillingen og opbygge et tættere netværk til målgruppen. I løbet af marts og april 2025 har vi fået muligheden for at have samtaler med demensramte i et tidligt stadie, samt pårørende til demensramte i forskellige stadier. Vi ønsker, med samtykke fra disse mennesker, at skabe det sceniske og musikalske materiale med udgangspunkt i og inspiration fra deres erfaringer og historier.

Som en repræsentant fra Demensvenligt Danmark har fortalt os: "At invitere familien med til teater om demens kan skabe en god anledning til samtale uden, at den demensramte selv behøver at tage initiativ." Netop dette udsagn understøtter vores ønske om at sætte sygdommen under en kunstnerisk lup, der kan skabe større grobund for samtale og refleksion.

Om os

Carlsen/Hooge er et scenekunstnerisk kompagni bestående af skuespiller og dramaturg Theresa Carlsen og skuespiller og lydkunstner Frederikke Hooge.

I december 2023 havde vi premiere på vores første produktion "Multiphonic Selves - Et menneske kan skjule et andet". Dette var en stedsspecifik hybrid mellem en performance, et lydværk og en skulpturinstallation i Brønshøj Vandtårn, støttet af Københavns Kommune og Brønshøj-Husum Lokaludvalg.

Vi har derudover samarbejdet med kunstner Amalie Vestergaard, som performere og iscenesætter i hendes stedsspecifikke værk "Water bodies and other landforms", støttet af Nordisk Kulturfond og Statens Kunstfond. I denne produktion samarbejder vi med instruktør Tabita Friis Kristensen.

Kunstner CV

Theresa Carlsen er uddannet skuespiller fra Teaterhøgskolen i Oslo (KHIO) i 2022. Hun har både før og efter sin uddannelse arbejdet meget i tværkunstneriske og kollektive processer, hvor hun som skuespiller er med som samskaber af forestillingen. Senest har hun medvirket i en argentinsk sæbeopera i Trondheim og en site-specific performance "Water bodies and other landforms", som en del af Carlsen/Hooge's samarbejde med kunstner Amalie Vestergaard.

Hun er desuden medstifter af ScenekunstKollektivet i Oslo, som er et interdisciplinært arbejdskollektiv, som udbyder workshops for professionelle scenekunstnere. Theresa er medlem af Dansk Skuespillerforbund og har erfaring både indenfor teater, TV og film. Hun har medvirket i kortfilmen "Svømmeren", som var udtaget på blandt andet kortfilmsfestivalerne OFF23, Copenhagen Short Film Festival 2023 og Palm Springs International Short Fest.

Frederikke Hooge har en BA i skuespil fra Akademiet for Scenekunst i Fredrikstad i Norge (2022), og har baggrund inden for musik og fysisk teater. Som skuespiller arbejder hun multidisciplinært med at skabe egne produktioner, både som spiller og lydkunstner. Senest har hun medvirket i en Site-specific performance "Water bodies and other landforms" som en del af Carlsen/Hooge's samarbejde med kunstner Amalie Vestergaard, og skabt koncept og musik til installationen "The Presence of Water" vist under Aarhus Festuge (august 2024). Frederikke er medlem af Dansk Skuespillerforbund og har medvirket i flere ind- og udlandsproduktioner, bl.a. i Convoi Exceptionnels forestilling "You are a day Tomorrow" (Passagefestival, Dansehallerne og Sydhavn Teater). Derudover afholder hun workshops i teater for børn/unge og andre scenekunstnere. Senest har hun faciliteret workshoppen "Drømmelaboratoriet" under Oslo Fringe (2024), og afholdt et forløb om Dukketeater og musik (støttet af Statens Kunstfond). Frederikkes fokus er at skabe nærværende oplevelser, der inddrager og taler til dets publikum på en legende og undersøgende måde.

Tabita Friis Kristensten er teaterinstruktør uddannet fra Academie voor Theater en Dans i Amsterdam (2019) og med en kandidat fra Den Danske Scenekunstscole (2023). Hun har instrueret forestillinger som er blevet vist på bl.a. Kinder Parade i Amsterdam, Den Nationale Opera og Ballet i Amsterdam, Festival Over Het IJ og Stukafest i Amsterdam og på Teater Kilden i Kristiansand, Norge.

Tabita er aktuell med børneforestillingen "Farmor Floras Grønne Fingre" på Teater Anemonen i København i september 2024. Tabita skaber teater, hvor lys og lyd spiller en stor rolle i samspillet med skuespillerne. Hun skaber originale universer, som undersøger grænsen mellem fantasi og virkelighed. Hendes forestillinger stræber ofte efter at give publikum rum og tid til at reflektere over vores liv og eksistens.

